

The World that Was, the World that Is: חדש ימינו נקדם

פרשת לך לך, תשע"ט – לע"נ יעקב יוסף בן משה אהרן

1) Hayom Yom: 2nd of Marcheshvan -

In the course of a talk that my revered father, [the Rebbe Rashab,] delivered on Motzaei Shabbos [Parshas] Lech Lecha, 5651 (1890), he said: **"Once, in his first years as Rebbe, the Alter Rebbe declared in public: 'We must live with the times.'** "Through his brother, R. Yehudah Leib¹, the elders of the chassidic community discovered the Rebbe's intent: **We must live with the Torah portion of the week and, more specifically, of the current day. It is not enough to study [a segment of] the weekly Torah portion every day; we must live with it."**²

2) דברים (האזינו) – פרק לב, פסוק ז

זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שָׁנוֹת דָּוָר וְדָוָר שֶׁאֵל אֲבִיךָ וְגִגְדְּךָ זְקֵנֶיךָ וַיֹּאמְרוּ לְךָ.

3) חידושי הרי"ם על התורה – פרשת האזינו

בִּינו שְׁנוֹת דָּוָר וְדָוָר וְגו', בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה

נִתְחַדֵּשׁ פִּי חֹדֶשׁ בַּתּוֹרָה וְע"ז מִבְּקָשִׁים

כִּתְבֵנוּ בַסֵּפֶר הַחַיִּים וְכִי עֵץ חַיִּים הֵיא לְמַחְזִיקִים

בֵּה, חַיִּים פִּירוּשׁ הַתְּחַדְּשׁוֹת (ב).

4) כוונת מאז – פתח דבר, עמ' ד (ר' אברהם משה רבינוביץ שליט"א, האדמו"ר מסקאליע)

ביקר אצל המחותן כ"ק אדמו"ר הרה"צ מבאבוב שליט"א, וסיפר האדמו"ר מבאבוב שליט"א, שאביו הרה"ק בעל קדושת ציון זי"ע הי"ד הי' לו מנורה שירש הרה"ק ר' מאיר'ל מפרימישלאן זי"ע מאת הרה"ק ר' יוסף מיאמפאלי זי"ע, והרה"ק מפרימישלאן צוה לצורף שיצייר בהמנורה מעשה העקידה, ויצייר את אברהם אבינו וסכינו בידו ויצחק אבינו מונח כפות על המזבח. שאל אותו באיזה מלבוש יצייר, השיב הרה"ק, בשטריימל וסטראקעס. שאלוהו, וכי האבות הלכו בלבושים אלו? השיב הרה"ק, עכשיו הם מלובשים כזה, ע"כ.

5) במדבר (בהעלותך) – פרק י, פסוק ב

עָשָׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוּצֹת כָּסָף, מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם; וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הַעֲדָה, וְלִמְסַע אֶת הַמַּחֲנֹת.

6) רש"י (שם)

עשה לך - משלך;

עשה לך - אתה עושה ומשתמש בהם ולא אחר

7) מסכת מנחות דף כח. כח: [ע"פ ר' אברהם ווינפעלד זצ"ל, בעל שו"ת לב אברהם³

תנו רבנן כל הכלים שעשה משה כשרים לו וכשרים לדורות חצוצרות כשרות לו ופסולות לדורות חצוצרות מ"ט אילימא דאמר קרא "עשה לך" (במדבר י, ב) – לך, ולא לדורות.

¹ Known by the acronym of his name as "the Maharil."

² Sefer HaSichos 5702 [1942], p. 29.

³ עיין כמוצא שלל רב – במדבר, עמ' קלא

8) שיר השירים רבה – פרשה ד, אות יא

ר' יוסי אומר כל מי שאומר דברי תורה ברבים ואינן ערבין על שומעיהן כדבש זה שבא מצוף, נוח לו שלא אמרו, רבן אמרי כל מי שאומר דברי תורה ברבים ואינן ערבין על שומעיהן כדבש וחלב המעורבין זה בזה נוח לו שלא אמרו...

9) מסכת עבודה זרה דף יט.

לעולם ילמוד אדם תורה במקום שלבו חפץ שנאמר "כי אם בתורת ד' חפצו"

10) רש"י (שם) [עיין שו"ת ארץ צבי - סימן צב]

ממקום שלבו חפץ - לא ישנה לו רבו אלא מסכת שהוא מבקש הימנו שאם ישנה לו מסכת אחרת אין מתקיימת לפי שלבו על תאותו:

11) אורות התורה – פרק ט, אות ו (ר' אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל)

ישנם שיצאו לתרבות רעה, מפני שבדרך למודם והשלמתם הרוחנית בגדו בתכונתם האישית המיוחדת. הרי שאחד מוכשר לדברי אגדה, ועניני ההלכה אינם לפי תכונתו להיות עסוק בהם בקביעות, ומתוך שאינו מכיר להעריך את כשרונו המיוחד הוא משתקע בעניני הלכה, כפי מנהג המורגל, והוא מרגיש בנפשו נגוד לאלה הענינים שהוא עוסק בהם, מתוך שהשתקעות בהם אינה לפי טבע כשרונו העצמי. אבל אם הי' מוצא את תפקידו וממלאו, לעסוק בקביעות באותו המקצוע שבתורה, המתאים לתכונת נפשו, אז הי' מכיר מיד שהרגשת הנגוד שבאה לו בעסקו בעניני ההלכה לא באה מצד איזה חסרון בעצמם של הלמודים הקדושים והנחוצים הללו, אלא מפני שנפשו מבקשת מקצוע אחר לקביעותה בתורה, ואז הי' נשאר נאמן באופן נעלה לקדושת התורה, ועושה חיל בתורה במקצוע השייך לו...

12) בראשית (נח) – פרק ט, פסוק פסוק כ

וַיַּחַל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַע כַּרְם. וַיִּשְׁתֶּה מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלֵה .

13) רש"י (שם)

ויחל - עשה עצמו חולין, שהיה לו לעסוק תחלה בנטיעה אחרת:

14) בראשית (לך לך) – פרק יד, פסוק יח

וּמִלְכֵי צֶדֶק מְלֹךְ שָׁלֵם, הוֹצִיא לָחֵם וַיָּיִן; וְהוּא לֶחֶם לֶאֱ-ל עֲלִיּוֹן.

15) The Torah Commentary of Rabbi Shlomo Carlebach, Bereishis (Vol 1, pg 145)⁴

THE GREATEST THING IN THE WORLD TODAY IS that, thank God, the souls of our children are coming from a different world. We haven't yet made schools for those children. It's very sweet to hold on to old stuff, but you don't always give old bagels. Friends, it's very strange. When it comes to food, people understand that you need fresh food. When it comes to studying, the older it is, the more beautiful it is. You know why this is?

It says that when Avraham Avinu met Malki Tzedek, who according to the Medrash was Shem, the son of Noach, he gave Avraham bread and wine (Bereishis 14:18), and here the Medrash says something very beautiful. Wine is only good when it's old, bread is only good when it is fresh. So Avraham, the first great God man in the world was taught by Shem when it has to be wine and when it has to be bread. You see my darling friends, we never know when to be what. When we are supposed to be old, we are new, and when we are supposed to be new, we are old. The greatest secret of life is to know exactly when to hold onto to the old and when to be ready for the new.

16) דברים (עקב) – פרק י, פסוק יב (ע"פ החפץ חיים זצ"ל)⁵

וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מַה ד' אֱלֹקֶיךָ שְׂאֵל מֵעַמֶּךָ כִּי אִם לִירְאָה אֵת ד' אֱלֹקֶיךָ לְלַכֵּת בְּכָל דַּרְכָּיו וּלְאַהֲבָה אוֹתוֹ וּלְעַבְדוֹ אֵת ד' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ.

⁴ Edited by Rabbi Shlomo Katz Shlita

⁵ הובא בשמו ע"י תלמידו ר' שלמה בלאך – עיין בספר פנינים משלחן גבוה, פרשת עקב, עמ' פו